

T.C.
MARDİN
1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/755
KARAR NO : 2017/1265

DAVACI : İ TEMSİLEN EĞİTİM-BİR-SEN
VEKİLLERİ : AV. MUHAMMET BOZDAĞ-AV. HARUN KALE
Oğuzlar Mah. Av. Özdemir Özok Sok. No. 5 Balgat
Çankaya/ANKARA

DAVALI : MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI Milli Eğitim Bakanlığı Merkez
Merkez/ANKARA
VEKİLİ : HUK. MÜŞ. HANDAN ERDEM (Aynı Yerde)

DAVANIN ÖZETİ : İli İlçesi, İlkokulunda öğretmen olarak görev yapan davacının 2016 Ocak dönemi öğretmenlerin özür durumuna bağlı yer değiştirme döneminde eş durumu özrüne istinaden yapmış olduğu başvurunun reddine ilişkin 24.01.2016 tarihli işlemin; hukuka aykırı olduğu, eşinin Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü emrinde polis memuru olarak görev yaptığı, aile birliğini sağlamanın devletin bir görevi olduğu ve bu hususla ilgili gerekli önlemleri alması gerektiği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

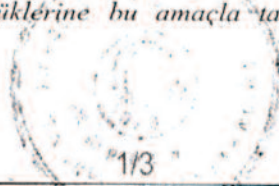
SAVUNMANIN ÖZETİ : Kamu personeli yönünden atıl kapasitenin yaratılmaması ve verimli, etkin bir yönetimin sağlanması amacıyla tesis edilen işlemin hukuka uygun olduğu, davacının hizmet puanının yetersiz olduğu, davacının atanmak istediği okullarda herhangi bir boşalmanın olmadığı, bu nedenle okutabileceği sınıf bulunmadığı, işlemin kamu yararı ve hizmet gerekleri uyarınca tesis edildiği öne sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Mardin 1. İdare Mahkemesi'nce dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:
Dava, İli İlçesi, İlkokulunda öğretmen olarak görev yapan davacının 2016 Ocak dönemi öğretmenlerin özür durumuna bağlı yer değiştirme döneminde eş özrüne istinaden yapmış olduğu başvurunun reddine ilişkin 24.01.2016 tarihli işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 41. maddesinde; Devletin, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alacağı temel hükmü yer almaktadır. Aynı doğrultuda bir düzenlemeye 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 72. maddesinde yer verilmiş, buna göre, yeniden veya yer değiştirme suretiyle yapılacak atamalarda aile birimini muhafaza etmek bakımından kurumlar arasında gerekli koordinasyon sağlanarak memur olan diğer eşin de isteği halinde atamasının, atamaya tabi tutulan memurun atandığı yere 74 ve 76 ncı maddelerde belirtilen esaslar çerçevesinde yapılacağı ifade edilmiştir.

Uyuşmazlığa ilişkin özel bir düzenleme olan Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında 652 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin "Atama" başlıklı 37. maddesinin 4. fıkrasında; "Öğretmenlerin yer değiştirme suretiyle atamalarında uyulacak temel ilkeler, özür grupları, hizmet bölgeleri ve alanları, hizmet puanı ve diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.", 5. fıkrasında; "Özüre dayalı yer değiştirme istekleri hizmet puanı sıralamasındaki yetersizlik sonucu yerine getirilemeyenlere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 72 ncı maddesi kapsamına girenlerin hakları saklı kalmak kaydıyla, istekleri hâlinde istekte bulundukları yere atanmaya hak kazanuncaya kadar, aylıksız izin verilebilir. Bu şekilde aylıksız izin verilen öğretmenler, bağlı bulundukları il milli eğitim müdürlüklerine bu amaçla tahsis edilmiş bulunan boş öğretmen

T.C.
MARDİN
İ. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/755

KARAR NO : 2017/1265

kadrolarına aylıksız izinli olmak şartıyla atanır. Bunların atandıkları bu kadrolar aylıksız izin süresiyle sınırlı olarak saklı tutulur. Ancak, aylıksız izne ayrılan öğretmenler, üçüncü yıl sonuna kadar istedikleri yere atamalarının yapılamaması hâlinde durumlarına uygun boş öğretmen kadrolarına öncelikle atanırlar." düzenlemesine yer verilmiştir.

Anayasa ve 657 sayılı Kanun'un aktarılan hükümleri, aile birliğinin sağlanması için gerekli olan temel tedbirlere ait belirlemeleri göstermiş, gerekli koordinasyon ve tedbirlerin varlığıyla iki eşin birlikte çalışmasının sağlanması amaçlanmıştır. Bu düzenlemeler salt iki eşin aynı yerde çalıştırılmasını zorunlu kılmasa da, şartların varlığıyla birlikte idarenin de eş birleştirmesinden kaçınması hukuka aykırı olacaktır. Bu kapsamda, 657 sayılı Kanun paralelinde, iki memur eşin aynı yerde çalışmaları, aynı Kanunun 72., 74. ve 76. maddelerindeki ilkelere bağlı kalınarak yapılabilecektir.

Daha özel düzenleyici işlem olan 652 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ise, konuya ilişkin en net hükme 37. maddesinde yer vermiş; "*Özüre dayalı yer değiştirme istekleri hizmet puanı sıralamasındaki yetersizlik sonucu yerine getirilemeyenlere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 72 nci maddesi kapsamına girenlerin hakları saklı kalmak kaydıyla, istekleri hâlinde istekte bulundukları yere atanmaya hak kazanıncaya kadar, aylıksız izin verilebilir.*" hükmüyle özre dayalı atamalarda puanlarının yetmemesi halinde izin verileceğini düzenlemekle birlikte, 657 sayılı Kanun'un 72. maddesine ayrıca atıf yapılmıştır.

10.08.1999 tarih ve 23782 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumların Yönetici ve Öğretmenlerinin Norm Kadrolarına İlişkin Yönetmeliğin 4. maddesinde; "Norm Kadro", "Kapsama dahil okul ve kurumlarda bulunması gereken yönetici ve öğretmen sayısı" olarak tanımlanmış, 5 maddesinde de; okul ve kurumlarda yönetim, eğitim ve öğretim hizmetlerinin gerekli ve yeterli personelce yürütülmesi temel ilke olarak belirtilmiş ve bu suretle Milli Eğitim Hizmetlerinde norm kadro uygulaması benimsenmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinin Mazeret ve engellilik durumuna bağlı yer değiştirmeler başlıklı 49. maddesinde "Öğretmenlerin; aile birliği, sağlık, can güvenliği mazeretlerine veya engellilik durumuna bağlı yer değiştirmeleri hakkında, Devlet Memurları Kanunu ile Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanır." düzenlemesi bulunmaktadır.

25.06.1983 tarihli, 18088 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına Dair Yönetmelik'te ise atamaya ilişkin temel ilke ve esaslara yer verilmiş; ardından 9. maddesinde; "*.....(değişik) İlgili mevzuatı uyarınca zorunlu yer değiştirmeye tabi tutulan eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfı, mülki idare amirliği hizmetleri sınıfı ve emniyet hizmetleri sınıfına giren memurlar, Türk Silahlı Kuvvetlerine mensup subay ve astsubaylar, hakim ve savcılar ile bu Yönetmeliğin ek 1 inci maddesi kapsamına girenlerin görev süresiyle sınırlı olmak üzere, atandıkları yere, memur olan eşinin atanmasında mevzuatı uyarınca yürürlüğe konulan norm kadro sayılarına ilişkin hükümler uygulanmaz.", özel yönetmelikler başlıklı 28. maddesinde ise "*.....Özel Yönetmeliklerde bu Yönetmeliğe aykırı hükümler yer alamaz. Ancak, Mülki İdare Amirliği Hizmetleri ile Emniyet Hizmetleri sınıflarına dahil memurlar hakkında kendi özel yönetmeliklerinin uygulanmasına devam edilir.*" düzenlemesine yer verilmiştir.*

Böylelikle 657 sayılı Kanun'un 72. maddesinin somutlaştırıldığı ilgili Yönetmelik hükmüyle, konuya ilişkin başka bir ayrıntıya yer verilmiş, sınırlayıcı bir sayımla istisnai olarak belirtilen kamu görevlilerinin eşi olup 657 sayılı Kanun'a tabi personelin eş durumu özüre atamalarında norm kadro ilkelerinin dahi dikkate alınmayacağı açıkça ifade edilmiştir.

Bu düzenlemeler hep birlikte değerlendirildiğinde; özel kanun olan 652 sayılı KHK ile eş özüre dayalı atamalara getirilen sınırlamanın hizmet puanından ibaret olduğu, bunun haricinde engel bir duruma yer verilmediği, sınırlayıcı bir sayımla istisnai olarak belirtilen kamu görevlilerinin eşi

T.C.
MARDİN
1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/755
KARAR NO : 2017/1265

olan memurlar için ise 657 sayılı Kanun'un 72. maddesinin atfıyla geçerlilik taşıyan Yönetmeliğin "norm kadro ilkelerinin uygulanmayacağına" yönelik düzenlemesinin esas alınması gerektiği sonucuna varılmıştır. Zira; yapılacak bir atamada, hizmet puanından daha önce bakılması gereken norm kadro şartının dahi, tahdidi olarak sayılan bu kamu görevlileri eşlerinin, eş durumu özüne dayalı yer değiştirme taleplerinde dikkate alınmayacağı açıkça ifade edilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; İli, İlçesi, İlkokulunda öğretmen olarak görev yapmakta olan davacı tarafından, 2016 yılı Öğretmenlerin Özür Durumuna Bağlı Yer Değiştirme döneminde eş durumu özründen dolayı eşinin görev yaptığı Ankara iline atanma istemiyle yapmış olduğu başvuru sonucu tercihine atanamamasına ilişkin davalı idare işleminin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda, eşi, Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına Dair Yönetmeliğin 9. maddesinde sınırlayıcı bir sayımla istisnai olarak belirtilen zorunlu yer değiştirmeye tabi tutulan kamu görevlilerinden, "polis" olan davacının, eş durumu özrünün bulunduğu yer olan Ankara İline atanma istemiyle yaptığı başvuru sonucu boş kadro bulunmaması nedeniyle tercihine atanamamasına ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık görülmemiştir.

Nitekim benzer bir konuda verilen yerel Mahkeme kararını onayan Danıştay İkinci Dairesi'nin 23.12.2015 tarihli, E.2013/6547, K.2015/10840 sayılı kararı da bu yöndedir.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin iptaline, aşağıda dökümü yapılan 225,75 TL yargılama gideri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 990,00 TL vekalet ücretinin davalı idare tarafından davacıya verilmesine, artan posta ücretinin kararın kesinleşmesinden sonra re'sen davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere 23/05/2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
ÇETİN ÖZHAN
108090

Üye
MERVE SATIŞ
178582

Üye
BİRSEN ARSLAN
191760

YARGILAMA GİDERLERİ :	
Başvurma Harcı :	29,20 TL
Karar Harcı :	29,20 TL
Y.D. Harcı :	48,10 TL
Vekalet Harcı :	4,30 TL
Posta Gideri :	114,95 TL
TOPLAM :	225,75 TL

